

تیرباران بدن امام حسن

کلیدواژه: امام حسن علیه‌السلام، معاویه، بنی‌امیه، عایشه، تیرباران.
پرسش: چرا بدن امام حسن - علیه‌السلام - را بعد از شهادت تیرباران کردند؟
پاسخ: اوضاع و جو سیاسی آن زمان به‌خاطر سیاست‌های استبدادی معاویه کاملاً بر علیه اهل‌بیت - علیهم‌السلام - بود.

فهرست مندرجات

- ۱ - دشمنی معاویه و بنی‌امیه
- ۲ - همبستگی عایشه و معاویه
- ۳ - آثار شوم همبستگی عایشه و معاویه
- ۴ - تیرباران پیکر پاک امام حسن
- ۵ - پانویس
- ۶ - منبع

دشمنی معاویه و بنی‌امیه

دشمنی معاویه و بنی‌امیه نسبت به اهل‌بیت بر هیچ شخصی پوشیده نیست. او در دوران حکومت علی - علیه‌السلام - با حضرت به مخالفت برخاست و با حيله‌گری و فتنه درصدد از بین بردن حکومت امام بود. پس از آنکه آن حضرت در مسجد کوفه شربت شهادت نوشید، معاویه مبارزات خود را به صورت جنگ غیرنظامی درآورد و لحظه‌ای از تبلیغات سوء علیه امام و ناسزا و لعن بر وی دست نکشید و همان‌طور که در تمام عمرش از حق پیروی نکرده بود، بعد از علی - علیه‌السلام - نیز از خلافت برحق امام حسن - علیه‌السلام - سرباز زد. او شرایط را برای رسیدن به قدرت مناسب دید؛ لذا برای ارضای جاه‌طلبی در جست‌وجوی یک فرصت مناسب بود. او برای رسیدن به این نتیجه، به کار بردن هر وسیله‌ای را روا می‌دانست و از هیچ ناجوانمردی و پلیدی روگردان نبود، آنجا که بعد از صلح با امام حسن - علیه‌السلام - صراحتاً می‌گوید: «به خدا سوگند با شما نبرد نکردم که نماز بخوانید و روزه بگیرید و زکات بپردازید...؛ بلکه تنها می‌خواستم بر شما ریاست و حکومت بکنم.»^[۱]

همبستگی عایشه و معاویه

اما چیزی که در این دوره بسیار عجیب و قابل تحلیل است، رابطه نزدیک بین عایشه و معاویه می‌باشد. این دو با همه اختلافی که در گذشته داشته و مبارزه‌ای که با یکدیگر در قتل عثمان کردند، به‌خاطر مصلحت روزگار در کنار هم قرار گرفتند و یک جبهه واحد تشکیل دادند که بذل و بخشش‌های مالی دستگاه اموی نسبت به عایشه از عوامل بارز و قوی این بستگی می‌باشد. بارها و بارها اموال فراوان و هدایاهای گران‌بهای از طرف معاویه و حکومت اموی برای عایشه فرستاده می‌شد.^[۲]

آثار شوم همبستگی عایشه و معاویه

این همبستگی در آن زمان ثمرات بسیار شومی برای اسلام و مسلمین بر جای گذاشت که کوچک‌ترین آن تیرباران پیکر امام حسن - علیه‌السلام - بود که وقتی بر طبق وصیت امام - علیه‌السلام - می‌خواستند پیکر او را در کنار قبر جدش دفن کنند، بنی‌امیه حسادت کردند و از این جریان برآشفتنند؛ زیرا جسد عثمان خلیفه سوم که از بنی‌امیه بود، در حاشیه گورستان یهودیان دفن شده بود، به همین جهت بنی‌امیه که دفن امام را در جوار قبر پیامبر - علیه‌السلام - امتیاز بزرگی برای خاندان اهل‌بیت می‌دانستند، برای جلوگیری از این کار سراغ هم‌پیمان خود عایشه رفتند؛ زیرا عایشه به‌هرحال همسر پیامبر بود و به‌عنوان ارم‌المؤمنین مورد احترام مسلمانان بود. آنها با اطلاعی که از کینه و حسد عایشه نسبت به فرزندان فاطمه به‌ویژه امام حسن - علیه‌السلام - داشتند، به عایشه گفتند: «ای مادر مؤمنان! می‌خواهند حسن را در کنار قبر پدرش دفن کنند، به خدا سوگند این کار تمام افتخارات پدربزرگ و ابوبکر و عمر را از بین خواهد برد.» با این حرف آتش کینه در دل عایشه دوباره زبانه کشید. عایشه با یادآوری کینه جنگ‌جمل که در آن امام حسن - علیه‌السلام - با شجاعت خود را به شتر فتنه‌انگیز عایشه رسانده و آن را پی کرده بود، سوار بر مرکبی شده و فریاد برآورد: «کسی را که من دوست ندارم، وارد خانه من نکنید.» اینجا باید پرسید که چرا عایشه امام حسن - علیه‌السلام - را دوست ندارد؟ و چرا در خانه‌ای که بیشتر از یک هفتادم به او نمی‌رسد، مانع دفن فرزند پیامبر می‌شود؟ چطور عایشه اجازه دفن «عبدالرحمن بن عوف» را که با رای خود در سقیفه به علی بن ابی‌طالب - علیه‌السلام - خیانت کرد، در خانه پیامبر - صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم - می‌دهد، ولی ریحانه پیامبر و جگر گوشه او را از کنار قبر جدش دور می‌سازد؟ چرا عایشه از خلافت علی - علیه‌السلام - برادر و وصی پیامبر - صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم - سخت آشفته می‌شود؛ ولی وقتی خبر خلافت یزید بی‌دین و فرعون‌صفت^[۳] را می‌شنود آب از آب تکان نمی‌خورد.^[۴] اینجا است که اندیشه انسان فرومی‌ماند که همبستگی معاویه با عایشه چقدر برای اسلام شوم بوده و معاویه تا چه اندازه در این زن - که نان را به نرخ روز می‌خورد - اثر گذاشته است. عایشه و معاویه هر دو کاملاً می‌دانستند که حق با امام علی - علیه‌السلام - است و امام حسن - علیه‌السلام - مرتکب هیچ خطایی نشده؛ ولی نتوانستند در مقابل هواهای نفسانی و راحتی و آسایش موقتی کینه و حسادت را کنار بگذارند و بی‌رو حق باشند.

تیرباران پیکر پاک امام حسن

دشمنی و حسادت دیرینه بنی‌امیه و جاه‌طلبی‌های معاویه و عداوت‌های کهنه عایشه، باعث شد که پیکر پاک فرزند رسول خدا - صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم - تیرباران گردد و عایشه در این کار مرتکب ستمی بزرگ گردید و کینه‌ای را که از دیرباز نسبت به امام علی - علیه‌السلام - و فرزندان او داشت - به‌ویژه امام حسن - علیه‌السلام - داشت - آشکار نمود.
بنی‌امیه عقده‌های جنگ‌بهر و کینه‌های جاهلیت، دشمنی‌های روز احد را تلافی کردند و داعی دیگر بر دل اهل‌بیت و شیعیان زدند. و با این توهین به مقام امامت، سعی در انحراف مسیر هدایت امت به سوی خویش بودند.

۱. ↑ ابن ابی‌الحدید، شرح نهج‌البلاغه، ج ۴، ص ۱۶.
۲. ↑ علامه عسکری، مرتضی، نقش عایشه در اسلام، ترجمه مجدصادق نجمی، ج ۳، ص ۱۹۰ تا ۱۹۴، نشر دانشکده اصول دین.
۳. ↑ فرعون در کار رعیت از یزید عادل‌تر و در کار عامه و خاصه مردم خویش منصف‌تر بود. مسعودی، مروج الذهب، بیروت، دارالمعرفه ج ۲، ص ۷۷ و ۷۸.
۴. ↑ قریشی، باقر شریف، زندگانی حسن بنابراین علی - علیه‌السلام -، ترجمه فخرالدین حجازی، ج بعثت، ص ۶۸۹.

منبع

سایت اندیشه قم

رده‌های این صفحه : تاریخ معصومان | امام حسن